

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy óra 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETELEVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(a Debreceni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 1 korona.

Bemutakozott

Az új kormány és a lapok egyrésze fölényesen siklik át a miniszterelnök beszéde felett s ugyanakkor egy-két szürke jelzővel mindjárt ki is mutatja a foga fehérét. A másik része gaudiummal üdvözi a kormányt, különösen az elnököt erélyes és határozott hangon tartott beszédéért, amellyel a külföld figyelmét még inkább szegény, sokat szenvedett hazánkra terelte és amelyben nem csak a bennünket általában rágalmozó vöröszsidóknak munkát leplezi le, de erélyesen követeli azt is, hogy Magyarország méltóbb elbánásban részesüljön, mint olyan állam, amely leverte a bolsevista öröklétet, az internacionális és destruktív hajlandóságokban gazdag szabadkőmivességet és a keresztény irányzat előharcosa, zászlóvivője lett Európában.

Persze, hogy is tetszenék ez némely lapnak, mikor leplezett vágyakozásunk, a keresztény nemzeti irányzat letörése és a szépen indult s immár maide nem a tetőpontjára jutott zsidó uralom visszaállítása.

A legjobban fáj nekik és ettől prüszkölnek a legjobban — csak nem mrik mutatni, — hogy Teleky Pál miniszterelnök a kormány programjában világosan, félreérthetetlenül vallotta és hirdette a keresztény nemzeti irányzat intézményes biztosítását. Pokoli fufanggal térnek ki előle és éppen ezzel tesznek hatalmas bizonyosságot leplezett érzéseikről. Hogyne! Hiszen a keresztény nemzeti irányzat intézményes biztosításának sarkköve, egyik fontos talán vezérelve, hogy Magyarországon a jövőben csak keresztény magyar ember szerkeszthet, írhat és adhat ki magyar nemzeti irányu lapot. Aki nem annak született, az a keresztény magyarság érdekeiért ugye tudna harcolni.

Minek is rotnáná a levegőt és minek a keresztény fajmagyarság rovására idegen érzelmeket és a faji igényeket szabadítani a könnyen össze-

rombolt, de annál nehezebben újraépíthető Magyarországra. Bezzeg irtak helet-havat Kun Béláról. Nem azt, ami igaz, hanem amit szeretnének, hogy igaz legyen. Dicsőséges utról és nagyszerű fogadtatásról zengtek hamis éneket. Lenin leborult a Kun Béla nagysága előtt, mert nagyobb rablógyilkos és egy nemzetnek pusztítóbb ördöge nem volt, ennél a vörös zsidónál. Aztán ki-sült, hogy alattomos szökésé-

ben még Németországot se hagyta el, sőt a főhóhért ugyanott nyakon is csip-ték hagymaszagu elvtársával együtt. Hát csak jó lesz, ha nyitva tartja szemét a magyar polgárság, hogy ahol beszélhet-ének, irhatnának a keresztény Magyarországról, ennek a szellemnek az intézményes biztosításáról, de mégis hallgatnak róla — ott büzlik valami.

Kun Bélát internálta a német kormány.

Berlin, július 23. Kun Bélát Stettinből vasuton Altdamba szállították és az ottani hadifogolytáborban internálták.

Bécs, július 23. A Reichspost azt írja a hivatalos osztrák távirtda kommunikéjére, amelyet gróf Teleky Pál magyar miniszterelnök tegnapi kijelentéseire közöl, hogy Renner kancellár nem maradt teljesen az igazság mellett Kun Béla és társainak befogadásánál.

Egy másik bécsi jelentés azt mondja, hogy Rövler német követségi tanácsossal tárgyalást folytatott tegnap Renner Kun Béla dolgában. A kormány körében remélik, hogy sikerülni fog Németországot rá-venni, engedje Kun Béláékát Oroszországba.

Az entente 16 hadosztályt küld Lengyelország segítségére.

Anglia kiutasította az orosz delegátusokat.

London, jul. 23.

Az angol kormány felszólította az orosz delegátusokat, hogy hagyják el Angliát.

A berlini angol követen-ki-vül az angol katonai attasé és a francia vezérkar főnöke is elutazott Varsóba.

London, jul. 23.

Arról a válaszigyzékről, a melyet a szovjett-kormány küldött az angol kormánynak, Lloyd-George miniszterelnök kijelentette, hogy Oroszországnak az a követelése, amely szerint a mai lenyel kormány nyal nem tárgyal, megengedhetetlen, mert a lengyel kormány általános egyenlő választójog alapján jött létre. Lengyelország meghódításá-végzetes volna Európa bekéjéré-nezve — mondta Lloyd-George. És ha Lengyelország

természetes határait megtá-madják, Anglia köteles lesz megvédeni a béle szerződés alapján is, de azonkívül nem-csak a saját, valamint Eu-rópa érdeke, hanem az egész világ érdeke is, hogy Lengyelországot megvédelmezzék.

Páris, jul. 23.

A francia kormány bizott-ságot küldött Lengyelországba a helyzet megvizsgálására és az esetleges pénzügyi intézke-dések megállapítására.

Páris, jul. 23.

A Havas ügynökség jelen-tése szerint az orosz csapatok elfoglalták Grodnót és a Dünaburg-varsói ut felét meg-tették.

Az entente erélyes intézke-dések megtételére készül.

Az angol hadügyminiszter

mozgósította az I. és a II. területiális hadsereget.

A Temps közlése szerint a legfelsőbb tanács elhatározta, hogy tizenhat hadosztályt küld a lengyelek segítségére.

A párisi Havas-ügynökség közli Varsóból: A lengyel kormány teljes hatalommal ruházta fel Paderewszki volt lengyel miniszterelnököt, hogy a vörö-sökkel a békekötés ügyében tárgyalásokat kezdjen.

Berlin, jul. 23.

A Ruhr-vidék munkásai kö-zött erős akció folyik az Orosz-országba való kivándorlás ér-dekében. A kivándorlóknak Oroszországba való szállítását nagy arányban készítik elő.

Szüntessék meg a magyarelles bojkottot!

Az osztrák nép követelése.

Bécs, jul. 23. Tegnap több stájer község küldöttsége jelent meg Mayer helyettes kancellárnál és tiltakozott a Magyar-ország elleni bojkott ellen.

Mayer helyettes kancellár kijelentette, hogy ő maga is ellenzi a bojkottot, amelyet az egész nép ellen elkövetett bűnök tart és megígérte a küldöttségnek, hogy az osztrák minisztertanács a legközelebbi ülésén nyomatékosan és erélyesen állást foglal a bojkott ellen.

Szavayt megválasztották.

Budapest, jul. 23. A kereske-delmi és iparkamara tegnapi teljes ülésén nagy többséggel választották meg főtitkárrá Szavay Gyulát.

A törökök veresége.

Páris, jul. 23. A görög vezér-kar jelenti: Görög csapatok az angol flotta és két nagy angol csatahajó támogatásával Rodostó és Eragli mellett kikötöttek. A török ellenállást megtörték és a két várost megszállották. A törökök északi irányban menekülnek. A görög és angol csapatok pártas-zallása még tart.

Elhelyezték a vagonlakókat

A főispán közbelépésnek sikere.

Dr. Hubert Ottó kormánybiztos-főispán hathatós közbelépésének, amelyet a debreceni vagonlakók elhelyezése érdekében tett, már meg van a kielégítő eredménye. A lakáshivatal a következő jelentésben számolt be a kormánybiztos-főispán rendelkezése folytán tett intézkedéséről:

Méltóságos kormánybiztos-főispán ur!

Hivatkozással méltóságodnak 474—920. V. sz. felhívására hivatalos tisztelettel jelentem, hogy az elmúlt héten július 12-től július 17-ig terjedő időközben huszonegy vagonlakó családot (száznál több személy) helyeztem el az iskolákban, úgy, hogy a múlt hét utolsó napján, szombaton már csak két vagonlakó család volt az állomáson, amelyekhez újabban hat család érkezett, jelenleg tehát a vagonlakó családok száma nyolc.

Miután azonban a felajánlott, valamint a fel nem ajánlott, de igénybe vehető iskolahelyiségek még mindig olyan számban állnak rendelkezésre, hogy a nyolc család is elhelyezhető, ez a mai napon meg fog történni. Ugy, hogy ha újabb vagonlakók nem érkeznek, az állomáson már több vagonlakó nem fog maradni. De mert az állomás kiállításra helyezett újabb vagonlakók érkezését, akiket megérkezésük napján — amennyiben iskolahelyiségek rendelkezésre fognak állni — azonnal elhelyezünk.

A hivatkozott számú felhívásra a végleges jelentést akkor óhajtjuk megtenni, ha az összes rendelkezésre álló iskolákat igénybe vettük a vagonlakók elhelyezése érdekében.

Debrecen, 1920 július 19.

Dr. Bognár,
h. elnök.

Tehát a debreceni vagonlakók elhelyezést nyertek. Hatva három vagonban laktak országunk megszállott részeiből kiűzött testvéreink Debrecenben. Dr. Hubert Ottó főispán a szerencsésnek ügyét magáévá tette és erős akaratával ki is vitte azt, hogy ma már nincs vagonlakó Debrecenben.

Az Iparos Dalegylet hangversenye.

Folyó évi augusztus hó 8-án, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel a vármegyeház dísztermében gazdag és változatos műsorral hangversenyt rendez az Iparos dalegylet — Orosz földön selyemű magyar hadioglajnik hazanozatai érdekében.

A dalegylet mindenkor kimutatta a magyar haza fiái iránti szeretetét és áldozatkészségét, közel múltban is a rokkantakért, árvákért és a nemzeti hadsereg katonáiért rendezett hangversenyt, most is a nemes célt kívánja szolgálni, amikor is a hangverseny egész tiszta jövedelmét orosz földön selyemű hadioglajnik szenvedéseinek megváltására adjuk.

Bizva-bizunk Debrecen minden áldo arra kész polgárságában, — hogy e nemes törekvésünkben a legjelkésebben támogat.

Debrecenben elfogott budapesti terrorista.

A dunamócsi plébános gyilkosa.

Egy elvetemült kommunista gyilkos került tegnap a debreceni rendőrség kezére. Az illető Halasi Ferenc budapesti szobafestő, aki a proletár uralom alatt vörösdi, majd pedig terrorista lett. A gonosztevő sok gazságot követett el, de ezek között legsúlyosabb bűne, hogy Dunamócs községben az ellenforradalom leverésében vett részt és segédkezett a szerencsétlen áldozatok kivégzésében.

A budapesti kir. ügyészség országos körözését rendelte el Halasinak, mert alaposan gyanúsítható, hogy Dunamócs községben ő akasztotta fel Trubinya János róm. kath. plébánost. Halasi itt bujdosott Debrecenben. — A rendőrség régóta kereste s tegnap a

Bethlen-utcán személyleírása alapján sikerült a gyilkos kommunistát letartóztatni.

Halasit a rendőrség kihallgatta már. Beismerte, hogy kommunista volt, de nem volt a terror csapatban. — Dunamócson jelen volt az ellenforradalom leverésében, azt is tudja, hogy többeket felakasztottak, de ő nem vett részt a kivégzésben. Az ő feladata az volt, hogy a kivégzendő ellenforradalmárokat a vesztő helyre vigye. Így tett Trubinya plébánossal is, akit tudomása szerint egy Szabó Sándor nevű terrorista akasztott fel.

Halasit a rendőrség holnap küldi át a budapesti kir. ügyészséghez.

A kormány programjának megvitatása.

A keresztény szociálisták felhívása.

A keresztény szocialista szakszervezet vezérő bizottsága csütörtökön este ülést tartott, amelyen a politikai helyzettel foglalkoztak. Haller István miniszter, Székely János államtitkár és még többek beszédje után a következő határozati javaslatot fogadják el:

„A vezérő bizottság felhívja azokat a képviselőket, akik a keresztényszocialista eszmékkel rokonszenveznek, hogy erőteljesebb keresztény szocialis politika érdekében emeljék fel szavukat és követeljék a kormánytól, hogy munkásprogramját legrövidebb időn belül valósítsa meg, mert ellenkező esetben a keresztény szocialista munkásság nem lenne abban a helyzetben, hogy a kormányt támogassa.

Ugyancsak tegnap este nagy atádi Szabó István párjának Dohány-utcai volt hivatalos helyiségében is bizalmas értekezlet volt, amelyen a kormányprogramnak mezőgazdasági részével foglalkoztak. A bizalmas értekezlet nagyon látogatott volt és bizakodó hangulatban folyt le. Ez a csoport azt reméli, hogy programjának megvalósításához a nemzetgyűlésben többsége lesz.

Nagyad Szabó István számít arra, hogy a földretorm tárgyalásánál legalább 74 képviselő fog mellé állni.

METEOR MOZGÓ

BOCSKAI-ÉR.

Holnap, július 25-én, vasárnap

Az ezredes.

Herceg Ferenc regénye 5 felvonásban.

Részletek a Bronner hegyecsoporthól.

Előadások kezdete d. u. 3. 5. 7 és 9 órakor.

Pénztárnyitás délután 10 órakor.

Helyárak: páholy 7 K, fenttartott hely 6 K, I. rendű 5 K, II. rendű 4 K, III. rendű 3 K.

Városházáról.

A főispán Budapestén, Dr. Hubert Ottó kormánybiztos-főispán pénteken reggel Budapestre utazott. A főispán a minisztertanácsban több városi ügy elintézése érdekében fog intervenciót. Így a városi tisztviselők háborús szolgálati éveinek nyugdíjába való kedvezményes beszámítás, a városi házak eladásának jóváhagyása, a hivatalos tüzoltóság sztrájk szabályrendelvényének módosítása jóváhagyása, a halastónak a Haltenyésző R.-T.-nak 10 évre történő átadása, a városi bélyegilleték jóváhagyása, a közúti költségvetés meghosszabbítása stb. — Tegnap fog a belügyminis terrel abban az ügyben is, hogy az államrendőrség a rendőrségi palotából augusztus 1-re kiakasztja költöztetni a városi rendőrséget.

Gyűjtés a szibériai hadifoglyok hazahozatalára.

A belügyminiszter felhívta a városi, hogy gyűjtés akciót indítson a hadifoglyok hazahozatalának elősegítésére. A város most feliratban kérte a belügy minisztert, hogy az akcióhoz szükség es nyomtványokat reklámpostákat küldje le a városnak. A felkérést a papjai felhívta a városi tanács, hogy a székelyekről hírdessék híveiknek az idegenben sülődő magyar véreink hűségét és em erbaráti kötelességét. Egyben kéri a város a belügyminiszterre, hogy Debrecen város e célra már egymillió koronát adományozott. — A nagyany gyűjtés augusztus közepén lesz Debrecenben.

Nyukosz közlemény.

Minden tévedések elkerülése végett értesítünk a főkötőjait, hogy a megmunkáltatásra kiosztott fonl az Amerikai Missió tárgyk a főkötő vezetőségének beszo gá tatandók (az el és lő névével ellátva) kijelölés után a Missió vezetőse fogja a tárgyakat felátása s erint elosítani. Me jgyezzzük, hogy az adományozás jogát kizárjuk az Amerikai Missió tartatásának — tehát ezen jog mást meg nem illet.

2. B ret jóújtalun a nagy tözsde előreláthatólag egy nyugdíj s tisztnek, vagy övegynek első oiban hadifoglyoknak lesz megszerezhető. Átvételhez tokere van szükség, mely tár ulás, vagy más módon könnyen megszerezhető.

Pályázó kérvényeket a Nyukosz főkönyvtár adják be azonnal.

Az elnökség.

Kinek szabad terményt eladni?

A gazdeközönség figyelmébe.

A 4737—1920. M. E. sz. rendelet 20 § a alapján a termelők a 1. évi termésből származó búzát, rozsot és kétszerest fogyasztóknak, vagy bárkinek csak akkor adhatják el, ha a reájuk kivetett gabonamennyiséget már előzőleg beszállították.

Aki ez ellen vét, a rendelet értelmében súlyosan büntetendő. Miután a hatóság tudomására jutott, hogy egyesek különböző igéretkező csalogatva, már kisebb mennyiségű eladásokat eszközöltek, saját érdekükben figyelmeztetjük a termelő közönséget, hogy addig ameddig a kivett gabonamennyiséget be nem szállítják, mindenféle eladástól tartózkodjanak.

Figye meztetjük még a termelőket, hogy a 35.000—1920. Ke. M. sz. rendelet értelmében buza, rozs kétszeres, vagy ezek örieményei nek szállítására is csak akkor adható engedély, ha termelő a rá kivett kontingenst már beszolgáltatta. Felhívjuk azon termelőket akik már elcsépltek, ezen körülményt a lis.urodában, Csapó u 15. sz. a. haladéktalanul jelentésük be.

Debrecen, 1920. július 23.

Közélelmezés
ügyosztály.

A nemzetgyűlés ülése.

Vita a miniszterelnök beszéde fölött.

Budapest, július. 23. Rakovszki István elnök 11 órakor nyitotta meg az ülést. Felolvasták Debrecen feliratát a filmgyártás és a mozgóképek inaház állami kezelésbe vételéről stb. Azután átterelt a napirendre, az alkotmányvéde mi bizottság elnökének két elnökhelyettesének és három tagjának, valamint az összférhetetlenségű állndó bizottság egy tagjának megválasztására.

Teleki Pál miniszterelnök kérte, hogy azokat az interpellációkat, amelyekre a lemondott minisztereknek kellett volna választ adni, semmisítsék meg.

A Haz ezt ello adta.

Zsóke Antal a székelység nevében szólott. A székely nép szívszorongva ismét hogy mi történik azon a Magyarországon amelyől el vannak szakítva. Azt várják, hogy itt egy erős kormány legyen, politikai konszolidáció, mert csak akkor remélhetik, hogy újabb visszakerülnek az egységes Magyarországra. A székely nép azt várja, hogy itt oly intézkedéseket hozzanak, amelyek az ő érdekeiket is előmozdítják. A székely nép egységesen kitart Magyarország mellett és azt üzeni tartson össze, szűnjék meg a túrállátok. A székely nép tudja, hogy a kormány az erőszaknak engedve írta alá a békeszerződést, de nem fog belenyugodni abba, hogy a nemzetgyűlés az ő hájárulásuk nélkül ratifikálja ezt a szerződést. A székely nép ezt kiáltja velem: Nem! Nem, Soha!

Zákán Gyula a Friedrich-párt nevében szólott fel. A miniszterelnök programbeszédében nem látja azt az erélyességet, amit a bolsevik, a népbiztosok megszüntetése és a bolszevik elleni intézkedések keresztülvételébe kíván.

Ugron Gábor után gróf Andrássy Gyula szólott fel. Összeme látja, hogy az ország kezd magát újra összeszedni. Helyre kell állítani a tekintélyt, a hatalmat. Ha ez nem sikerül, ez az ország nem tud majd ellenállni a bomlás jelenségeinek. A tekintélyt s a hatalmat csak esent István koronájában látom. Addig is meg ehez elerünk, földre a kormányzást megerősíteni. A földreformnak egy kiinduló pontja lehet: a közérdek. Nem szabad többet ígérni, mint amennyit adhatunk. A munkáskérdésről szólva, kijelentette: büntessék meg a veszeket, de ne büntessék a tömeget.

Egy Oroszországi magyar rejtélye.

Debrecenben keresik az apját.

Érdekes ügyben folytat nyomozást pár nap óta a debreceni államrendőrség. A berlini központi polgári és hadifogoly iroda ugyanis megkeresést küldött Debrecenbe egy Kállay István Artur nevű oroszországi magyar ügyében, aki ez időszakra Berlinben a kórházban súlyos betegen fekszik.

Kállay István Artur nem mint katona került Oroszországba, hanem ott született. Az apja debreceni származású ember, aki még 1849. évben vándorolt ki Tifliszbe s ott élt. A háború alatt Kállay Istvánt, mint olyan félig magyar embert internálták Penza kormányzóság lénár városába, most azonban kiutasították és így került Berlinbe.

A rendőrség a Kállay család elszármazása ügyében már eddig is megállapított egyes részleteket. — Ugyanis 1885—86. évben élt Debrecenben egy Kállay nevű teológus, akinek gyönyörű hangja volt. Az illető kiment operett-énekesnek Oroszországba.

Ez abban az időben nagy szenzációt keltett és még sokan emlékeznek a jó hangú teológusra, aki nyilvános szereplése alatt sok tapsot kapott a debreceni közönségtől.

Igen valószínű tehát, hogy ez a Kállay Oroszországban megtelepedett, megnősült és e házasságból származik a szóban levő Kállay István Artur nevű fiatal ember. A rendőrség még tovább is nyomoz a rejtélyes ügyben és arra kéri a közönséget, hogy ha tud részleteket ebben a dologban, hozza a rendőrség tudomására.

A nyomozást Juhász Győző detektív végzi, akit a II. emeleti szobájában megtalálhatnak az érdeklődők. Valószínű, hogy ily módon olyan adatok birtokába jut a rendőrség, amelynek alapján a Berlinben szülődő fiatalemberen lehet segíteni.

Forradalmi vádbiztos a bíróság előtt.

Aki burzsuj koponyákból akart feliratot a törvényszék épületére.

A debreceni törvényszék ötös tanácsa Suchányi Andor elnöklété alatt tegnap délelőtt tárgyalta Végh Dezső szobafestő segédnek, a nagyváradi forradalmi törvényszék volt vádbiztosának büntetését. A kir. ügyészség Végh Dezsőt az rendbeli személyesszabadság megsértésével és 3 rendbeli igazgatással vádolta.

Végh a kommunizmus alatt egyik leghangosabb ember volt Nagyváradon s így került a forradalmi törvényszékhez vádbiztosnak. Aki eléje került, azt mind elítélték. Mikor az oláhok Nagyváradot elfoglalták, elmenekült és Baranyó-újfaluban, a moziban tartott igazgató beszédeket. Kijelentette, hogy a burzsujok az oláhokat hívták be, hogy a proletár uramat megtörjék, de vissza fog menni a vörös hadsereg s akkor

burzsuj vérben fog fürödni a város. Majd azt hangzott, hogy a nagyváradi törvényszék a polgárság letörölte a feliratot, hogy világ proletárjai egyesüljék, de ha újra ők lesznek az urak,

akkor burzsuj koponyákból fogja kirakni a feliratot a törvényszéki palota épületére.

A vádlott kihallgatása során előadta, hogy bűnösnek érzi magát a vádbiztosi állás elfoglalása miatt, de az igazságot tagadja. 1905 óta szocialista, a forradalom alatt mint a nemzeti tanács tagja a bihari oláh lakosságot Magyarország mellett való kitartásra buzdította. Megemlíti, hogy a forradalmi törvényszék egyszer 3 zsidót fel akart menteni és csak az ő erőfeszésével folytán itélte el őket 1—1 évi fogságra. Nagyvárad elerésénél Kun Bélának jelentést tett. Majd más beosztást kapott, Volt vörös katona s a Dunántulon működött. Ott fogták el.

Délután a bíróság megkezdte a nagyszámú tanak kihallgatását.

Ujdonságok.

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomban: Nagytemplomban, d. e. 9 órákor predikál Kerekes György s. lelkész, d. u. 3 órákor kátt magyar Konrad Zoltán s. lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órákor predikál dr. Révész Imre lelkész, d. e. 11 órákor predikál Uray Sándor lelkész, d. u. 3 órákor kátt magyar Márton Sándor s. lelkész. Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órákor predikál Mezei Béla s. lelkész, d. u. 3 órákor kátt magyar Kalmár Dániel s. lelkész. Iskolai templomban d. e. 9 órákor predikál Konrad Zoltán s. lelkész, d. u. 3 órákor kátt magyar Kalmár Dániel s. lelkész. Homokkeri imaházban d. e. 9 órákor predikál Kovács János vallás tanító lelkész. Délután 3 órákor a Pallagon istentisztelet tart Mezei Béla s. lelkész. Vasárnapi iskolák a szokott helyen és időben. A Konfirmált Leányok Szövetségében délután 3 órákor a szerdülőknek, 4 órákor a feln. tagoknak összejövetele, Egyház-ter 17. sz. alatt.

Az ág. hitv. evang. templomban (Miklósv. utca 2.) délelőtt 10 órákor Materny Lajos f. p. res végzi az istentiszteletet.

Távozó igazgató. Neugebauer Nándor, a debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank egyik igazgatóját a pénzügyi igazgatósága saját kérésére felmentette állásától. Neugebauer Nándor, aki Debrecen ur. társaságának egyik közkezdveit és népszerű tagja volt, elköltözik a városból. Gabonában családjának egyik ügygyárat fogja vezetni.

Műkiállítás a köngyűlési tereben. A városi tanács Harmath M. műkereskedő kérésére átengedte július 23-ól 8 napra időre képműkiállítás céljára, az al. felirattal, hogy a bevétel 25 százalékát át kell adnia a városi szegényalap javára.

A Székely Ifjak napjának megrendezése véget ért városunkba érkeznek Budapestről a székely egyetemi hallgatók. Mivel elszállításuk és ellátásuk nagy nehézségekbe ütközik és nagy anyagi kiadásokkal jár, ami a jóékonyság rovasára történnek, ezért ezúton hívom fel azoknak a nemes emberbarátoknak és különösen a gazdátársadalomnak a figyelmét arra, hogy egy-egy székely ifjut az itt tartózkodásuk ideje alatt (1 nap) lakásra és ellátásra vegyenek magukhoz. Ezen nemes cselekedettel elősegítik a nagy hazafias cél, melyért az ifjak faradnak és kelle-

messé teszik a hasájtól és édes anyjuktól elszakadt hontalan ifjú véreink itt tartózkodását. Erre vonatkozólag jelentkezéseket kérek a vármegye főispáni hivatalánál legkésőbb július hó 29-ig. Szomsz. Gusztáv kormánybiztos-főispán.

Agyonsújtotta a villám. Kaloos-ról jelentik: Tóth Gergely újmajori béres a hétfői nagyvízharban kocsin takarmányt vitt a majorba. Utközben azonban a villám lecsapott a szekérré, Tóth Gergelyt agyonsújtotta, de a lónak, kocsinak nem történt baja. A gazdálán lovak a kocsin levő holttesttel önmaguktól betértek a majorba.

Halál fegyvertisztítás közben. Kaposváron Abláncy Pál, aki a hadnagy, fegyvert tisztogatta, a csőben felejtett egy töltényt. — A fegyver elsült és Abláncy szíven taláta. Nyomban meghalt.

Tolvaj napszámos. Uri Miklós kisújszállási lakost a rendőrség letartóztatta. Uri Tokajban kicsalta a vasúti hídnál dolgozó munkások fehéreneműjét azzal, hogy kimossa. A ruhát azonban Miskolcon eladta és Debrecenbe jött rokonai látogatására. Kihallgatásakor tettét beismerte. Átadták a kir. ügyészségnek.

Ács mesterek figyelmébe. — Felkérem az ács mestereket, hogy a f. hó 25-én, vasárnap délelőtt 11 órákor ez iparcsütet helyiségében tanuló értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: Fabeszerzés. Sz. drey, szakoszt. elnök.

Megmarta a veszett kutya. Tegnap a Csapó-útcán gyanú a nui ment D. bsi Endre 10 éves fiu. Egy kóbor kutya megmarta a gyermekét. A rendőrség intézkedése a Pasteur intézetbe szállították.

A kocsis büne. A rendőrség letartóztatta Struccuj Miklós kocsist, Arany János u. cal lakost, aki a szomszédban lakó Kerekes Julianna nevű 13 éves cseléd füléből az aranyfülbetűjét erőszakal elvette. Megállapítást nyert az is, hogy Struccuj Miklós a leányt életveszélyes bűnyegetés mellett lopásra akarta bujtoztatni. Átadták a kir. ügyészségnek.

Elítélt kommunisták. A debreceni törvényszék ötös tanácsa előtt állottak tegnap Papp György és Hány Pál püspökladányi vasutasok, akik a kommunizmus alatt több rendbeli bűncselekményt követtek el. A tárgyalás során a vádhatóság képviselője Schröfer kir. ügyész néhány vádpontot eljett, mert nem látta azokat bizonyítottak. A törvényszék zsarolás és személyes szabadság megsértése miatt Papp Györgyöt 7 havi börtönrre, Hány Pált pedig 14 napl fogságra ítélte.

Ki vásárolt biciklit. A rendőrség közli: Felhívunk azon egyént, aki július 10-én Sötés Ernő pénzügyi tanácsos, Budapest, IX. ker. fővármház utcai lakostól egy biciklit vásárolt, hogy jelentkezzék Székely Mihály detektívnél, rendőrség, II. e. 77. sz.

Angol királynő kerthelyiségében ma, szombaton és holnap vasárnap este fél 9 órákor házirendük katonazenekara pompás új műsorokkal megismétli nagy sikerű első hangversenyét. Asztalok előjegyzetése ajánlatos. Belepiti díj 5 korona.

Legrosszabb nyakkendőt újjalakították. Kocsis nyakkendő terebény. Rakócica 23.

Szigorított árvizsgálás a vidéken. A Nemzeti Sajtótudósító Iroda értesülése szerint az O sz. g. Központi Ár vizsgálóbizottság értesítette az összes vidéki törvényhatóságokat, hogy a helyi ár vizsgálóbizottságokat az áruzsora szigorú letörésére hívják fel, mert a legközelebbi időben mindenütt felállítandó uzsora-bíróóságok csak abban az esetben fejthetnek ki eredményes tevékenységet, ha az árdragítás üldözését és az árak szabályozását végző hatóságok, így főképp az ár vizsgálóbizottságok azokat az uzsora-bíróóságokat határozottan támogatni fogják.

A szőlők állása. A Gazdasági Tudósító jelentik: A szőlészeti és borászati felügyelők jelentései szerint az egyes körületekben jó és közepes termés várható. A budapesti körületben közepes, a b. lassagyarmatiban jó, a miskolciban gyenge, az egriben jó közepes, a tarcaliban jó, a kecskemétiében jó és a tapolcai körületben közepes szőlőtermés várható. A borforgalom csaknem mindenütt szűnhet.

Kerékgyártó segéd munkás felvétetik. Erdőhivatal.

Vízvezetékét szakszerűen készít és javít, Máthéi János szerelő mester, Darabos-u. 54. Fürdőberendezés raktáron.

Telefon. Márkus Jenő bor és sörnagykereskedésében, — telefon szám 14.

A nagyeredel játékaufolyam növekedel a szombatontkét megismétlődő majálisukat mesemondással, táncal, szombaton 5 órával kezdettel rendezik. Vendégeket szívesen látnak.

Kocsifényezést és tapacirozást gyorsan és pontosan eszközölök. N. Müller, kocsigyártó, Erzsébet u. ca 28.

A románok barátja.

Nyiregyháza, jul. 23. Az államrendőrség Piesch János nyiráb-rányi igazgató-tanítót, mivel a román megszállás alatt minden ok nélkül letette a hűség fogadalmát a románoknak, internálásra ítélte. Hajmáskérre szállították.

Büntető eljárás indult meg azok ellen a magukról megfeledkezett kereskedők és gazdák ellen is, akik az ország termését vagonszámmal szállították a románoknak a megszállás idején.

A földreform.

Budapest, július 23. A földbirtok-reform javaslati összegegyeztetése, illetve a reform alapelveinek kidolgozása vég t m a délelőtt ült össze gróf Teleky Pál elnökletével Rubinek Gyula, nagytámad Szabó István, Haller István. A megbeszélés bíalmalms jellegű.

Felakasztotta a menyasszonyát.

Budapest, jul. 23. Friedler F. soproni legény szerelmes volt Schranz Katalin soproni leányba. A leány szülei ellenették a házasságot, ez a körülmény végleg elkeserítette a fiatalokat. A minap éjjel kimentek mind a ketten Sopron közelében levő egyik szőlőbe, ott egy présház kamrájának mestergerendájára felakasztották magukat. A rendőri vizsgálat szerint előbb a leány akasztotta föl magát, akinek az öngyilkosságban a vőlegény is segédkezett. Csak azután kerültette a hurkot saját nyaka köré. Csak másnap reggel bukkantak a két megmerevedett hullára a járó-kelők.

Színház.

A Csókbakter.

A debreceni Várszínház az augusztus 1-re terelve vett kapuzárás előtt még egy operette-bemutatóval akart kedveskedni a közönségnek. A jócskán azonban sajnálatos sikertelenségbe fullt. Ez a Csókbakter című operett olyan gyönyörű, amelyért kárt volt minden fáradság.

A szereplők az azán részvétel érdemének, hogy ilyen kánikulában ilyen sikertelen dologgal küzdöttek. Mert bennük megvolt az igyekezet, azonban a sok rosszból, ami a Csókbakter gyűjtő név alatt össze van halmozva, nem tudhattak kijutni semmi jót. Ilyen üres, semmitmondó szerepeket még a legjobb színészek sem tudnak megmenteni, hánha még a szereposztásba is oly sok szó fér, mint ennek a szereposztásához.

Ami Tiszta Karolát, a hamrosan megkedvelt kiváló primadonnát illeti, a most is labba vetette gazdag művészi kvalitásait, egy jobb szerephez méltó ambícióval játszott, de mindössze egy tánca volt az, amelyről még siker tudott kivívni ebben a rettenetesen üres szerepben is. Varga Simi is jobb egyhöz illő igyekezettel játszott, Arkosi Olga is ambícióval vitt játékába. Végül csak azt mondhatjuk, hogy kár volt a megléhetőség ki legítő szerezvén ilyen gyönyörű dologgal lefontani.

Szívesebben látnék volna egy jobb fajtát régi operett reprimé, mint ezt a Csókbakter-bemutatót.

A Debreceni Vig színház — mint egyik fővárosi lap jelent — gazdát cserélt. Helitai János ugyanis a Vig-színházat eladta Márffy Károlynak, aki korábban már volt színházgazdát a vidéken.

Varga Simon bucsufel lépte. Ma bucsuzik a debreceni közönségtől Varga Simon, a kedvelt komikus, aki 3 évi működésével rá szolgált a közönség elismerésére. Varga a Csókbakterben Szives János szerepét játszta.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 5 órakor mérsékelt hőmérséklettel a Kis Jód, amerikai énekes életkép, Wirth Böske fel léptével, este Sybil, Tiszta Karola fel léptével, akinek a címszerep parádés alakítása, kerül színre.

Sport.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportja ma délután pontban 4 órai kezdettel tartja sportnapját a DTE nagyerdői sporttelepén. Az atletikai számok közül a 100 méteres síkfutásban Pásztor Gyula DEAC, Gyarmathy Miklós és Nagy Sándor DTE, magasugrásban Fáy Károly DTE, Szalay György és Urbanovits Károly 400 méteres síkfutásban Józsa József, Völgy Kálmán és Pásztor Gyula szép küzdelmeket fognak vívni. Távolugrásban Hadházy Dezsőnek az utóbbi időben nagyot javult Szegedi Lejos és Mihálovits Jenő DEAC. az ellenfeleivel való eredmény 6 m. 30 cm. Gerelyvetésben Toldy István FTO-tól 42 m. körüli dobást várunk, míg másodiknak a nánási Kovácsot, harmadiknak Balla Zoltánt várjuk. Az 1500 méteres síkfutásban Vizoly Kálmán adja az előyőbbséget. Legjobb ellenfelei Józsa József,

Becső József DEAC és Hadházy Géza DTE igen érdekes lesz a grófúrási, amelyet Hadházy Dezső és Jost Ferenc mutatnak be. Rúdugrásban Hadházy győzelme biztos, a helyebert azonban Keresztesi Ernő és Balla Zoltán erős küzdelmet fognak vívni. Legérdekesebb szám lesz a 4x100 méteres staféta futás, amelyben a DEAC 2, a DTE 1 csapatot indít amelyek teljesen egyenlő képességűek. A birkozó versenyben szép küzdelmek lesznek. Pénzhelysúlyban indulnak Markovics, Csukás, Zih DMTM. Mézros és Balog DVSC, Paulovics és Kálai DTE Bódogh és György DKASE a könnyűsúlycsoportban pedig Oltra, Czippó és Hajtsák DMTK, Tajty és Vizey DVSC, Szabó József és Szőke Sándor DTE. Utánna futball mérkőzés lesz a folyton javuló Háziered és a Vasutas Sport Club kombinált csapata között. A sporttáncpályán tartama alatt a Háziered kiváló zenekara gyönyörködteti a közönséget a szebbnél szebb zeneszámokkal.

Nyitlér.*

Nyilatkozat.

Sajnálkozom felejem ki felett, hogy a Debreceni Újság 1920 július 18-ik számában a Hungaria kávéház tulajdonában történt változás alkalmából tett nyilatkozatom félértésre adhat alkalmat. — Kijelentem, hogy Néme H. Aladár és Németh Lejos kártársaimat a rteni annyival a kabbsam volt szá dekomban, mert fenti nyilatkozatom reájuk egyáltalán nem vonatkozott.

Ifj. Weichinger Károly.

A „Hajdúföld” f. hó 18-iki számában az ág. hitv. ev. keresztyén egyházat és csekélységemet érintő cikke vonatkozólag kegyeskedjék közölni, hogy az általános keresztyénség, egyházam és az agg főespero való tekintettel, nem tartom helyén valónak érdemileg nyilvánosságban foglalkozni. A magam személyét mindenkor kész vagyok alárendelni egyházamnak.

Debrecen, 1920 július hó 21. én.
Kiváló tisztelettel
Sztankay F. Béla,
egyházfelügyelő.

* E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a Szerk.

Boros hordók 200 és 300 literesek, ulak, jutányosan kaphatók cca 1000—1500 hektoliter mennyiségben esetleg kisebb tételben is.

FISCHER FERENC
Budapest, VIII. Teleky-tér 10.

Ladányi József és Társa
puskamtűvesek
Debrecen, Piac-utca 83.

Lankaster-hüvely 130 — K-tól kezdő, füstmentes kész vad szótény, gyutacs (kapszli) valamint más vadászkelekek állandóan raktáron.

Fegyverjavításokat, agyazást, csőbarántást, és a fegyverek felújítását, jól felszerelt műhelyünkben a legjutányosabb áron végzünk.

Tisztelegyes osaládból való fűt tanulóknak felvesztünk.

APRÓ HIRDETESEK.

Apró hirdetések egyszeri belkutatása tíz szög tíz koronába kerül. Minden további szög egy korona. Vasárnapi és innepi számok részére feladott apró hirdetés díja tíz szög tízenöt korona.

Ajánlat.

Harisnya

tejelést gépen kötve ismét elvállal az „Erzsébet” kézimunka üzlet, Kossuth-u. 17. 3063

Egy

modern utcai szobát átcserezlém, egy szoba, konyha lakásért, Cim Rákóczi-utca 27. 3064

Poloska

írtást vállal az államvasuti íregrítő Nánássy Istvan Debrecen, Kossuth-utca 24. 1718

Trágyát

bármilyen mennyiségben is elhordtja a Műrágygyár, Sze t Anna-utca 64. Telefon 629. 3022

Szilva

kapható Széchenyi-ut 16. U

Poloska

írtást feladó egét vállal sz bad m zott poloskairtó gyertya kapható, Kiss Gyula Bathány-u. 1. sz. 3025

Tűzfa

elszrendít, szaraz, felvágva, házhoz szállítva megrendelhető, Holcz r Jan s tűzfutatójépn, Margit-fürdő mellett. 3069

Gyanta,
ence (firneisz)
Naphalin,
Sósav,
Légyszórgács
kapható
Félegyházi János
üzseri) etében.

Férfi n
3 szobás kertlakásomat átcserezlém fűtőcán nagyobbal, cim a kiadó b n. 3074

Varrnő
megbízható házhoz ajánlkozok, cim a kiadó b n. 3072

Szoptató
dadának ajánkozok G I Gyuláné egy helyben, mint vidékre, Ispóty-tér 4. jeformatus isko a. Érdeklődni lehet Koka Imre postatiszt. 3077

Kiadó
magános urnak kapu a tti kőlo bejárati butorozott kis szoba, cim a kiadó b n. 3072

Tanítónő
javító és felvételi vizsára előkészít, cim a kiadó b n. 3044

Omnibusz
ismét megindul huszonnyedikén reggel a Vértesi téglagyári usodához, indulás minden óráb n. istemplomtól Széchenyi-utca ből. 3096

Bárbeadó
Hosszú yib n uegyszázkil nyven hold föld, Simonyi-ut 19. 3094

Saját
érdeke a dohányzó közönségnek, hogy cigarettahüvely és pap r szükségleteit olcsón beszerezze Szőlős rokkantnál, Hatvan-u. 1. 3089

Butorozott
szoba, egy vagy két urnik augusztus elsőre kiadó, cim a kiadó b n. 3083

Óborok
létal 18—20—22—24 korona literenként, Egymalomban ca 8. 3042

Finom
óbor 3 éves literenként 25 korona a Margit-fürdő vendéglőben. 3086

Mo ást
nyári öltöny, férfi gallérok, felső női ruha üzletist vállaltok d. u. 2 órától, Malinsz-tér 10. 1945

Helybéli
magános hölgy egy kisebb villás szoba keres butor nélkül oly cs lánál vagy magános nőnél, hol mint saládtag némi segítségben részesülne viszonzásul, varrás b n, házi teendőknben segítne, költséghez hozzájárul, cim Nagy, Varga-uca 12. sz.

Sárga
tovább gépszir kapható, Sirközy Sándor fűszerkereskedőnél, Hatvan-utca. 3048

Kereslet.

Aranyat-ozótót
brilliansat, zálogcédlákat vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Burgondia-utca 9. 1

Ölmet
keresünk megvételre. — Cim a kiadó b n.

Kocsis
megbízható, jó bizonyítvánnyal azon ali belépésre keresztek. Cim a kiadó hivatalban.

Egy
15—16 év s leány minden cselédnek k restetik Cegléd uca 20. 3043

Veszek
ul és ház al löszört. Neuländer Erzsébet u 8. 3087

Kocsis
azonnali felére felvétetik a városi szeszüzletben, Kulsővásártér 19. sz. 3078

Eltűnt
csütörtök este egy nagy tarka kutyá, nyakába lénc fűlel h gyes k. Markó névre halgat nyomra vezető zólon Keresztes, Egyháztér 4., hol illő jutalomba részesül. 3049

Egy
urinő 6 éves kis lányával keres egy butorozott szobát konyha használattal, esetleg természetbeni fizetéssel. Ajánlatokat a kiadó b n kérem. 3095

Kegey
József tanyajáról, Öndöd, Piac-dűlő 19 sz. csütörtök virradóra elvittek egy fekete 3 éves kanca lovat, aki nyomra vezet, illő jutalomba részesül. Honvéd-utca 51. 3081

Jó
családból való fiu tanulóknak felvétetik. Barbarjanc Borisz fűszer üzletében Széchenyi-u. 6. 3082

Félszpra
keresek meg felő mellék fogla közást 4 közép iskolával „Biztos” cimre a kiadó b n. 3086

Tanuló
lányt keres Fűdöp Mariska Piac-u. 7. 3040

Fűszer
üzletet azonnali esett g későbbi megvételre keresek. Cim a kiadó a. 3078

Tanuló
felvétetik Félegyházi János fűszerüzletében. — 2157

Két
tagu család keres vidékre megbízható főzni tudó nőt háztartás vezetésére. — Jó bánásmódban részesül. Cim a kiadó b n. 3084

Eladás.

Eladó
nyilas telep Malvin-u. 42. számu ház. Ertekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 30

Jókarban
levő félfű sötétzöld ruha eladó. Kases-u. 46. 3051

Korpa
eladó Arany.János-u. 34. 3076

Nap-utca
20. számu ház eladó. Ertekezni 23-ától másnaponként. 3066

Egy
valódi alig használt Franz Wirth-téle zongora eladó, délelőt 10—1 ig megtekinthető. Hunyadi-u. 28. 3039

Eladó
könnyű fűdes taliga Neuländer kocsigyártó. Er sá b t-u. 28. 3076

Könyvelő,
mérlegképes, alkalmazást nyer. — Ajánlatok edd i működés és fiz z tési igény megjelölésével

Va butorgyár r.-t.-hoz
i tézendők

Női utcai és házi ruha
plüss-ruhákat
jutányosan és it
Naményi Erzsébet
varrodája
Miklós-utca 1. sz.
emelet

Deszka
bódé eladó. Cim a kiadó b n. 3065

Ele áns
női costum, blousok, kalapok, napernyő és gyermekcipő eladó. Fűvészkert-utca. 3048

Teljesen uj
sötétképek hely n ruha, divatos kívül ajás sötét selyem blúz, jutányosan eladó. Malinsz-tér 4 3067

Használt
ajtók s ablakok vannak eladók. Megtekinthetők Gőze-utca 17. szám 3067

Fűszerüzlet!
Forgalmas helyen berendezéssel, korlátolt italkelésrel és lakással eladó. Cim a kiadó b n. 3088

3 évfolyambeli
uj érdekes újság eladó, ugyanott modern egy szobás lakás mellékhelyiségekkel villannyal, hasonlóval csereben, megtekinthető d. u. 4-6-1. Cim a kiadó b n. 3099

Csöves
tengeri két mázas, 10 gabonás zsák eladó. Pá-terfia 36. 3070

Eladó
egy 7 hónapos jó faj koca. Csillag-u. 16. 3092

Eladó
500 liter és 1000 liter víztartály 7 m. gumi tömlő, varró gép, korepár. Darabos-u. 50. 3041

Villanylámpa,
halinacizma, tüssi bokknyereg minden hozzávalóval eladó. Péterfia 23. 3084

Eladó
birtok épüetekkel 60, holdas, épület nélkül 36, holdas, 18. és 10. holdas fektet földök. Pataky, Csapó-u. 19. Keresztelepület. 3085

Eladó
egy fűrdő kád kisebb fajta. Ajtó-u. 24. 3071

Eladó
egy háló szoba butor. Verbőci-u. 2. Házfelügyelő. 3088

Eladó
komplett háló uj butor gramafon 16. lémezcel. Hatvan-u. 1. Szőlősi rokkant Újság üzlet. 3087

Eladó
8 drb 6 hónapos malacz és egy nagy koca. Mezszena-u. 22. sz. 3078

Eladó
1 drb. 28-as 2 oszvu vadász fegyver. Cim Király István fűszer üzlet. Gróf Dégenfeldtér 11. sz. 3073

Eladó
hajdusámszonban martin-ki d.16-on 2484 négy-szögöl területű szőlő majorsági épületekkel, gyümölcsösökkel idei terméssel. Felvilágosítást ad, hivatalos órák alatt. Dr. Gévay Béla ügyvéd Szentanna-u ca 11. 3047

Eladó
föld, 10. holdas, 6s 18. holdas, város alatt. Pataky, Csapó-utca 19. Keresztelepület. 3053